

УДК 339.926

DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2022-41-5>

Горбачова І. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
та європейської інтеграції
Поліського національного університету*

Horbachova Iryna

*Candidate of Economic Science, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of International Economic Studies
and European Integration
Polissya National University*

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ ТА ФРАНЦІЇ

Анотація. Пандемія COVID-19 призвела до загибелі кількох мільйонів людей і не перестає затьмарювати життя мільярдів інших, що є неминучою загрозою в досягненні базових цілей розвитку на період до 2030 р. Статтю присвячено вивченню досвіду країн – лідерів політотворення у сфері розвитку – Німеччини та Франції в контексті їх позиції глобального реагування на пандемію. Представлено стратегії вказаних країн, реалізація яких дає можливість підвищити їх довгострокове зростання, мобілізувати більший обсяг надходжень та залучити приватні інвестиції, щоб сприяти досягненню цілей. Досліджено, що уряд Німеччини запровадив низку програм допомоги, а саме АСТ-Accelerator, Програма підтримки кон'юнктури, Пакет заходів на благо майбутнього, які покликані забезпечити економічне відновлення з акцентом на розвиток. Установлено, що федеральна влада Німеччини підсилила стратегію розвитку глобальною спрямованістю та оновила низку індикаторів, що в комплексі дає можливість забезпечити стійке майбутнє та інтереси співробітництва. Розкрито стратегію Франції щодо боротьби з глобальною нерівністю і захистом суспільних благ, яка орієнтована на збільшення обсягу інвестицій та зміцнення партнерських відносин на державному і міжнародному рівнях.

Ключові слова: стратегія, сталий розвиток, цілі, пандемія, криза, глобальні проблеми, міжнародне партнерство, співробітництво.

Вступ та постановка проблеми. 25 вересня 2015 р. у Нью-Йорку керівники держав та урядів 193 країн – членів Організації Об'єднаних Націй (ООН) прийняли Порядок денний про сталий розвиток на період до 2030 р. 17 Цілей стали основною політики урядів країн світу у сфері забезпечення сталого розвитку. А вже у вересні 2019 р. на саміті у Нью-Йорку, присвяченому Цілям розвитку, керівники держав та урядів констатували, що за збереження нинішніх тенденцій цілі не будуть досягнуті до 2030 р.

Пандемія коронавірусу з більшою очевидністю, ніж фінансова криза 2008 р., продемонструвала, наскільки наші суспільства (незалежно від рівня розвитку) є уразливими в усіх сферах. У короткі терміни пандемія докорінно змінила життя людей у всьому світі. Однак у ці важкі часи зростає також усвідомлення того, що глобальним викликом можна протиставити лише глобальні рішення. Із цієї причини країнам дуже важливо орієнтуватися на Порядок денний до 2030 р. та закріплені в ньому Цілі розвитку, враховувати принцип Порядку денного «не залишити нікого позаду» (leave no one behind).

Як відповідь на виклики часу країни розробили власні стратегії реалізації концепції сталого розвитку, різноманітність яких передбачає проведення багатовекторних політик та дій у різних напрямках, що імплементуються як державою, так і громадянським суспільством у теперішньому та майбутньому періодах. Із цієї причини важливим є вивчення досвіду реагування Німеччини та Франції на пандемію та формування стратегій стійкого майбутнього як країн – лідерів у політикотворенні розвитку в Європі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові розробки у рамках глобальних досліджень проблем пандемії та трендів економічної політики проведено багатьма зарубіжними та вітчизняними вченими-економістами, зокрема, серед яких: Д. Верікіос, Р. Хендерсон, Н. Френк, Ж. Перрі, Е. Нубер, О. Нопран, В. Луберг, О. Власюк, М. Войнаренко, В. Голубничий, С. Губар, В. Гурнак, В. Дерій, С. Єрохін, М. Жук, В. Заруба, С. Злупко, Д. Коліух, П. Кухта, В. Леонов. Переважно ці дослідження репрезентують сучасний досвід протидії економічним наслідкам пандемії, розрізняючи по країнах, галузевих напрямках чи окремих певних аспектах. Актуальними залишаються питання комплексного аналізу досвіду можливих тактичних і стратегічних реакцій економік країн світу на зміни, керуючись ідеологією сталого розвитку.

Метою роботи є аналіз та актуалізація досвіду Німеччини та Франції щодо імплементативної стратегії сталого розвитку з позиції реагування на пандемію. Для досягнення означеної мети необхідно вирішити такі завдання:

- визначити сутність основних орієнтирів Німеччини та Франції під час здійснення співробітництва в інтересах розвитку з огляду на пандемію;
- окреслити основні стратегічні цілі та напрями діяльності урядів Німеччини та Франції в контексті досягнення цілей розвитку на період до 2030 р.

Результати дослідження. З моменту прийняття на міжнародному рівні концепції сталого розвитку урядами країн створено систему технологій, механізмів та інструментів, що забезпечує завдання її реалізації. Аналіз процесу реалізації стратегії сталого розвитку Німеччини дав змогу виявити її технології, механізми та інструменти, з огляду на пандемію.

10 березня 2021 р. федеральний уряд затвердив комплексні заходи з актуалізації стратегії сталого розвитку Німеччини [1]. Канцлер Ангела Меркель зауважила: «Через п'ять років після прийняття Порядку денного до 2030 р., після завершення першого циклу Політичного

форуму високого рівня з розв'язання задач сталого розвитку (High-level Political Forum on Sustainable Development, HLPF), можна зробити підсумки, які не можуть не викликати занепокоєння: навіть незалежно від пандемії коронавірусу глобальні проблеми для економічної, соціальної та екологічної систем зараз виявляються більш чітко, ніж будь-коли. Для того щоб стати на шлях сталого розвитку, вжиті до сьогоднішнього дня заходи явно недостатні» [2].

Порядок денний у сфері сталого розвитку на період до 2030 р., закріплені в ньому 17 Цілей сталого розвитку (ЦСР) та покладені в їх основу керівні принципи «Людина, планета, процвітання, мир та партнерство» (People, Planet, Prosperity, Peace, Partnership (5 PS)) являють собою основний орієнтир для федерального уряду Німеччини під час здійснення співробітництва в інтересах розвитку. Зауважимо, що у сфері співробітництва саме Німеччина як друга за величиною держава-донор вносить суттєвий внесок у досягнення ЦСР країнами-партнерами. У 2019 р. у рамках такої співпраці Німеччина виділила 21,6 млрд євро, що становить 0,61% валового національного доходу країни [3].

Водночас пандемія коронавірусу поставила під загрозу успіхи, досягнуті в багатьох напрямках у процесі реалізації Цілей сталого розвитку. Із цієї причини в 2021 р. федеральний уряд Німеччини продовжив цілеспрямовано і комплексно надавати країнам-партнерам масштабну допомогу у подоланні наслідків пандемії. Запропоновані програми допомоги спрямовані забезпечити економічне відновлення з акцентом на сталий розвиток (Recover Better) [4]. На багатосторонньому рівні у взаємодії з міжнародними партнерами Німеччина робить важливий внесок у роботу всесвітньої платформи розроблення та глобальної дистрибуції вакцин, лікарських препаратів та засобів діагностики для COVID-19 (програма з прискорення доступу до засобів боротьби з пандемією, т. зв. ACT-Accelerator) [5].

У квітні 2020 р. федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини підготувало комплексну Програму термінової допомоги в боротьбі з коронавірусною інфекцією, у рамках якої було спрямовано з поточного бюджету понад мільярд євро [4]. Окрім цього, було внесено правки до плану федерального бюджету в 2020 р. Завдяки цьому міністерство додатково отримало 1,55 млрд євро для підтримки країн-партнерів діагностикою, професійною підготовкою, заходами в галузі санітарії та водних ресурсів, а також постачання матеріалів [4]. Також федеральний уряд Німеччини з метою пом'якшення економічних наслідків пандемії надає підтримку країнам-партнерам із високим рівнем бідності у вигляді програм у сфері соціального забезпечення, а також грошовими трансфертами.

Канцлер Ангела Меркель перед Європейським Парламентом у Брюсселі 8 липня 2020 р. відзначила: «У період глибоких перетворень у всьому світі, викликаних такими явищами, як зміна клімату, цифровізація, геополітична нестабільність, а тепер і боротьба з коронавірусною пандемією, співробітництво у Європі набуває особливої актуальності. У світі Європа має стати прикладом порядку, що базується на засадах права, інновацій та сталого розвитку» [6].

Масштабні наслідки пандемії коронавірусу в Німеччині викликали необхідність прийняття невідкладних дій щодо досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 р. Так, федеральний уряд заявив, що його завданням є не тільки реагування на пандемію, а й швидкий перехід Німеччини на шлях екологічно сталого зростання завдяки інноваціям, що запустить процес модернізації, який дасть змогу країні вийти зміцнілою з кризи [6]. 12 червня

2020 р. уряд Німеччини затвердив Програму підтримки кон'юнктури, у рамках якої у 2020 та 2021 рр. передбачено виділення 130 млрд євро [7]. Програма включає комплекс кроків щодо підтримки економічної кон'юнктури та подолання кризи, «Пакет заходів на благо майбутнього», а також заходи, спрямовані на виконання міжнародних зобов'язань.

Заходи в рамках «Пакету заходів на благо майбутнього» розподілені на такі категорії [8]:

1. сприяння досягненню змін у сфері мобільності;
2. зміни в енергетичному секторі та досягнення цілей із захисту клімату;
3. інвестиції у цифровізацію;
4. підтримка освіти/професійної освіти та проведення наукових досліджень;
5. зміцнення системи охорони здоров'я/захист від пандемій.

Отже, для забезпечення подальшого ефективного функціонування бізнесу та системи соціальних послуг, збереження робочих місць, уникнення появи соціальних проблем та кризових ситуацій у Німеччині максимально швидкими темпами були впроваджені названі вище заходи, які забезпечили стимулювання кон'юнктури у короткостроковій перспективі.

Для подальшої конкретизації сталого розвитку як критерію діяльності федерального уряду в 2021 р. було визначено шість принципів розвитку, якими повинні користуватися міністерства та відомства під час розроблення заходів у різних політичних та економічних сферах. Принципи в основі стратегії сталого розвитку Німеччини [8]:

1. Послідовне застосування концепції сталого розвитку як керівного принципу у всіх сферах та при прийнятті всіх рішень.
2. Прийняття відповідальності у глобальному масштабі.
3. Збереження природних основ життя.
4. Зміцнення економічної діяльності з урахуванням вимог сталого розвитку.
5. Збереження та зміцнення соціальної згуртованості у відкритому суспільстві.
6. Використання освіти, науки та інновацій як рушійної сили сталого розвитку.

В оновленій редакції стратегії сталого розвитку на 2021 р., підготовленої федеральним урядом Німеччини, представлено інформацію про те, які дії з реалізації стратегії вже були зроблені та які подальші кроки належить ще здійснити. Як інструменти управління у стратегії визначено 75 індикаторів та цілей у 39 сферах. Оглядом наведемо основні цілі та індикатори [8]:

1. *Неухильне дотримання сталого розвитку як керівного принципу в усіх галузях і при прийнятті всіх рішень.* Загальною метою та критерієм усіх дій є збереження природних життєвих основ Землі і створення для всіх людей сьогодні і в майбутньому умов для гідного життя.

2. *Відповідальність на глобальному рівні.* Відповідно до Порядку денного ООН у сфері сталого розвитку на період до 2030 р. та Паризької угоди щодо клімату, на глобальному рівні необхідно скоординувати та погодити один з одним такі заходи:

- боротьба з бідністю, голодом, а також соціальною нерівністю та ізоляцією;
- повага, захист та дотримання прав людини;
- широка загальна участь в економічному та соціальному розвитку.

3. *Збереження природних основ життя.* Для збереження природних основ життя і дотримання граничного екологічного навантаження на Землю життєві цикли матеріалів повинні стати замкнутими та/або приведені

у відповідність з екосистемними процесами та функціями. Із цією метою використання відновлюваних природних ресурсів (наприклад, лісів та рибних запасів), а також ґрунту не повинно перевищувати їхні здібності до регенерації.

4. *Збереження та зміцнення соціальної згуртованості у відкритому суспільстві.* Щоб зміцнити соціальну згуртованість та нікого не залишити позаду, необхідно подолати бідність і соціальну ізоляцію, докласти зусилля до їх запобігання, а також сприяти формуванню інклюзивного добробуту, прагнути до досягнення рівноцінних життєвих умов у різних регіонах. Домагатися того, щоб усі отримали рівні шанси на участь в економічному розвитку.

5. *Акцентування на освіту, науку та інновації як рушійну силу сталого розвитку.* Необхідне подальше розширення можливостей для отримання високоякісної освіти й придбання навичок, важливих для досягнення сталого розвитку, незалежно від походження, статі та віку. Наукові дослідження слід розглядати як основу для вироблення будь-яких рішень. Сфера науки та досліджень повинна більшою мірою орієнтуватися на цілі та виклики глобального сталого розвитку.

У комплексі подані цілі відображають рішення щодо забезпечення сталого розвитку та формують основу для подальших дій у рамках стратегії. Підсиливши глобальну спрямованість індикаторів, федеральна влада врахувала рекомендації, отримані в ході діалогу про оновлену редакцію стратегії сталого розвитку Німеччини.

Стратегічна політика Франції здійснюється в рамках, установлених міжнародним співтовариством, зокрема відповідно до Порядку денного у сфері сталого розвитку на період до 2030 р., прийнятого Генеральною Асамблеєю ООН у вересні 2015 р., Паризькою угодою з клімату та Адіс-Абебською програмою дій із фінансування розвитку [9]. Вона також є частиною стратегії «Новий європейський консенсус з питань розвитку», ухваленої у 2017 р. [9].

Основні стратегічні цілі та напрями цієї політики визначено у рамковому програмному законі № 2014-773 про політику в галузі розвитку та міжнародної солідарності від 7 липня 2014 р., а також у послідовних переліках рішень Міжвідомчого комітету з міжнародного співробітництва та розвитку (МКМСР), що діє під керівництвом прем'єр-міністра та об'єднує міністрів, які займаються питаннями міжнародної солідарності [9].

8 лютого 2020 р. МКМСР установив нові напрями політики Франції в галузі розвитку за підсумками широких міжвідомчих консультацій та обговорень із Національною радою з розвитку та міжнародної солідарності (НРРМС). У рамках нових орієнтирів було схвалено основні цілі: боротьба з бідністю, реалізація цілей у сфері сталого розвитку (ЦУР) та Паризької угоди щодо клімату, а також захист глобальних суспільних благ [9].

Виконавчий комітет французького уряду встановив п'ять тематичних пріоритетів для впливу на чинники, що лежать в основі нерівності в усьому світі: міжнародна стабільність, клімат, освіта, гендерна рівність та охорона здоров'я [9]. Комітет ініціював коригування французької стратегії у сфері сталого розвитку, у рамках якої визначено можливість досягнення до 2022 р. показника в 0,55% коштів від валового національного доходу (ВНД), що виділятимуться на офіційну допомогу для боротьби з пандемією, а також збільшення частки грантів та двосторонніх заходів, зростання обсягу допомоги, яка надається організаціями громадянського суспільства [9].

Загалом основними отримувачами цієї допомоги стали Африка та ще дев'ятнадцять пріоритетних країн,

кожна з яких належить до категорії найменш розвинених країн (НРК), у тому числі й Україна.

У 2021 р. офіційна допомога Франції з метою досягнення сталого розвитку досягла 10,9 млрд євро, це найвищий рівень з історії Франції, тобто 0,44% від валового національного доходу, що значно вище за середній показник донорів Комітету сприяння розвитку (КСР) ОЕСР (0,30%) [10].

Нині Франція займає п'яте місце серед донорів КСР ОЕСР за обсягом коштів, що надаються. У 2021 р. в Африці, яка є пріоритетом політики Франції у сфері розвитку, було зосереджено 40% двостороннього фінансування, тобто 2,7 млрд євро, з яких майже третина була призначена для країн Африки на південь від Сахари (2 млрд євро) [10].

У 2021 р. президент установив нову мету політики Франції у сфері сталого розвитку. У зв'язку із цим 17 лютого 2021 р. на засіданні Ради міністрів міністр Європи та закордонних справ Жан-Ів Ле Дріан представив програмний законопроект про солідарний розвиток та боротьбу з глобальною нерівністю [11]. Із метою подолання наслідків глобальних криз, що стосуються сьогодні всіх континентів, Франція задіяла необхідні засоби підвищення ефективності боротьби з глобальною нерівністю і захистом глобальних суспільних благ: було укладено угоду між Францією, лабораторією Moderna та Альянсом із вакцин, відповідальних за механізм COVAX¹ (у червні 2021 р. найбільш уразливим країнам було надано понад 60 млн доз вакцин) [12].

Франція була першою країною, яка пожертвувала дози вакцин у рамках механізму COVAX. Від моменту створення COVAX Франція пожертвувала 67 млн доз і стала другим за величиною донором вакцин для COVAX після США [12].

Таким чином, вакцинами, закупленими Францією, змогли скористатися понад 45 країн, включаючи близько 30 країн Африки. Сьогодні Франція приділяє пріоритетну увагу глобальному охопленню вакцинацією і, як і раніше, готова мобілізувати зусилля міжнародної спільноти для підтримки країн, які важко постраждали від пандемії. Президент Франції взяв на себе зобов'язання пожертвувати 120 млн доз вакцин до середини 2022 р. [12].

Окрім того, мета Франції полягає у подальшій можливості забезпечувати за допомогою довіри до її політичних та фінансових зобов'язань мобілізацію зусиль широких коаліцій для здійснення більш рішучих дій щодо збереження глобальних суспільних благ (клімат, охорона здоров'я, освіта тощо).

Для забезпечення реалізації ЦСР до 2030 р., з огляду на глобальні зміни, Францією було розроблено стратегію солідарного розвитку та боротьби з глобальною нерівністю. Оглядом розглянемо основні цілі стратегії [13]:

1. *Залучення необхідних засобів підвищення ефективності боротьби з глобальною нерівністю та захисту глобальних суспільних благ.*

– Збільшення обсягу інвестицій у сферу збереження глобальних суспільних благ та запобігання кризам вимагає прогнозованості та наявності чіткої фінансової траєкторії: вперше Франція приймає закон про розроблення програми бюджетних асигнувань, призначених для політики у сфері розвитку.

2. *Чітке визначення географічних та галузевих пріоритетів.*

– Грантові кошти будуть зосереджені у найбільш уразливих країнах, особливо у 19 пріоритетних країнах, що належать до категорії найменш розвинених країн (НРК) та переважно розташовані в Африці на південь від Сахари. Окрім того, Франція збільшує свої інвестиції в інші країни, що розвиваються, і країни з економікою, що швидко розвивається, для захисту глобальних суспільних благ.

3. *Зміцнення партнерських зв'язків для забезпечення реального впливу на місцевому рівні.*

– Із країнами-партнерами, зокрема африканськими, планується встановити партнерські відносини на основі принципів відповідальності та спільних інтересів.

– Партнерство налагоджене і з усіма суб'єктами у сфері сталого розвитку (органи місцевого самоврядування, фонди, приватний сектор тощо), у тому числі у країнах-партнерах.

4. *Зміцнення керівництва на користь стратегічних напрямів діяльності Франції.*

– Керівництво політикою у сфері сталого розвитку буде зміцнено як на центральному, так і на місцевому рівні.

– У країнах-партнерах посол очолюватиме місцеву раду з питань сталого розвитку, щоб забезпечити узгодженість зусиль усіх суб'єктів державного механізму Team France Export у рамках єдиної стратегії.

5. *Підвищення прозорості та вдосконалення моніторингу результатів діяльності на місцевому рівні.*

– Для того щоб краще оцінити результати, ефективність та вплив діяльності, буде створено комісію з оцінки політики у сфері сталого розвитку.

6. *Підвищення привабливості Франції (розміщення на її території міжнародних організацій).*

– Це дасть змогу Франції створити привабливий механізм розміщення на своїй території міжнародних організацій, зокрема тих, які відіграють центральну роль у міжнародному порядку денному в галузі сталого розвитку та популяризації глобальних суспільних благ.

7. *Удосконалення механізму повернення незаконно отриманих активів.*

– Цей механізм передбачає, що виручка від продажу незаконно отриманих активів буде основою виділення асигнувань на фінансування заходів у сфері співробітництва та розвитку, максимальною наближених до зацікавлених груп населення. Щорічно парламент здійснюватиме контроль над застосуванням механізму повернення таких активів із метою забезпечення прозорості та підзвітності.

Слід зауважити, що розроблена стратегія солідарного розвитку та боротьби з глобальною нерівністю є результатом великого процесу консультацій з усіма суб'єктами в галузі розвитку та міжнародної солідарності, які здійснювалися під керівництвом міністра Європи та закордонних справ Жан-Іва Ле Дріана та державного секретаря у справах туризму, французьких громадян за кордоном та франкофонії Жан-Батиста Лемуана.

Висновки. Криза COVID-19 розкрила глобальні проблеми, яким мають протистояти всі суспільства: виникнення пандемій, зростання нерівності, бідності та незабезпеченості продовольством, а також вимушена міграція та поява радикалізму, що розвиваються на ґрунті вказаних криз. Криза поставила під загрозу зриву прогрес у досягненні базових цілей у сфері сталого розвитку, оскільки тепер країнам із низькими доходами потрібно шукати оптимальне співвідношення між невідкладними витратами на підтримання життя та засобів до існування та більш довгостроковими інвестиціями у охорону здоров'я, освіту, фізичну інфраструктуру та інші життєво важливі потреби.

¹ COVAX – це особлива Програма, реалізована за підтримки Франції. Її мета – забезпечити розроблення, закупівлю та доставку вакцин проти COVID-19 у країни з найнижчим рівнем доходу, а також у країни, які бажають закупити вакцини для власних потреб (так звані країни, що самофінансуються).

Досягнення цілей у сфері сталого розвитку вимагатиме від усіх надзвичайних зусиль. За прикладом Німеччини та Франції країнам необхідно ефективно реагувати і діяти задля запобігання кризам, які сьогодні торкаються всіх груп населення. Досвід Німеччини та Франції показав успішне перетворення моделей зростання з метою забезпечення їхньої стійкості, інклюзивності та довгостроковості. У рамках колективних зусиль особлива увага приділяється найбільш уразливим країнам, зокрема країнам Африки. Це – імператив солідарності з ними. Окрім того, це відповідає безпосереднім інтересам німецьких та французьких громадян.

Урядам країн необхідно активізувати свої зусилля щодо збільшення інвестицій у забезпечення глобальних суспільних благ та боротьбу з глобальною нерівністю, політика у сфері сталого розвитку має стати окремим напрямом зовнішньої політики країн.

Важливим аспектом є інвестування в багатосторонні організації та фонди, що дасть змогу вжити заходів щодо реагування на глобальні проблеми, які стосуються всіх континентів: клімат та біорізноманіття, охорона здоров'я, кризи в галузі безпеки та нестабільності, гендерна рівність та освіта.

Важлива також активізація участі світової спільноти. Якщо партнери у сфері сталого розвитку поступово збільшать свою офіційну допомогу на реалізацію цілей, то багато країн із низькими доходами будуть у змозі досягти своєї мети в галузі розвитку 2030 р. або невдовзі після цього.

Надання такої допомоги може бути непростим завданням для директивних органів у країнах із розвинутою економікою, які нині, ймовірно, більшою мірою зосереджені на вирішенні внутрішніх завдань. Однак сприяння розвитку є гідною інвестицією, яка здатна принести велику вигоду для всіх.

Список використаних джерел:

1. Стратегия устойчивого развития Германии. URL: <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/974430/1937918/> (дата звернення: 25.12.2021).
2. Emmanuel Macron, Angela Merkel, Maki Salli, Antonio Guterresh, Charl Mischel та Ursula фон дер Ляйен – найсерйозніші кризи вимагають найамбітніших рішень, які формують майбутнє. URL: <https://ukraine.un.org/uk/110816> (дата звернення: 25.12.2021).
3. Факти про Німеччину. URL: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/files/2020-11/compressed.pdf> (дата звернення: 05.01.2022).
4. About the COVID-19 Response and Recovery Trust Fund – #RecoverBetterTogether. URL: <https://www.un.org/ru/node/78411> (дата звернення: 10.01.2022).
5. What is the ACT-Accelerator. URL: <https://www.who.int/initiatives/act-accelerator/about> (дата звернення: 10.01.2022).
6. Брюссель – архів новин. URL: https://ria.ru/location_Brussels/20200708/ (дата звернення: 11.01.2022).
7. Белов В.Б. Крупнейшая в послевоенной истории конъюнктурная программа правительства ФРГ. 2020. № 27. URL: <http://instituteofeurope.ru/images/uploads/analitika/2020/an210.pdf> (дата звернення: 15.01.2022).
8. Стратегия устойчивого развития Германии. URL: <https://www.bundesregierung.de/resource> (дата звернення: 15.01.2022).
9. Политика в области развития: стратегия Франции. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/oficial-naya-pomosch-v-celyah-razvitiya/> (дата звернення: 17.01.2022).
10. Официальная помощь в целях развития. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/oficial-naya-pomosch-v-celyah-razvitiya/> (дата звернення: 17.01.2022).
11. Представление Жан-Ивом Ле Дрианом программного законопроекта о солидарном развитии и борьбе с глобальным неравенством в Национальной ассамблее (17 февраля 2021 г.). URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/oficial-naya-pomosch-v-celyah-razvitiya/events/article> (дата звернення: 17.01.2022).
12. Всемирное здравоохранение – Спустя год после его создания в рамках механизма COVAX было поставлено 1 миллиард доз вакцин от COVID-19 по всему миру. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/> (дата звернення: 20.01.2022).
13. Новая цель политики Франции в области развития. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/> (дата звернення: 22.01.2022).

References:

1. Strategiya ustoychivogo razvitiya Germanii [Germany's sustainable development strategy]. PwC. URL: <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/974430/1937918/> (accessed: 25.12.2021).
2. Emmanuel Macron, Angela Merkel, Maki Salli, Antonio Guterresh, Charl Mischel i Ursula fon der Lyayen Samyye seryeznyye krizisy trebuyut naiboleye ambitsioznykh resheniy, formiruyushchikh budushcheye [Emmanuel Macron, Angela Merkel, Macy Salli, Antonio Guterres, Charles Michel and Ursula von der Leyen The most serious crises lead to the most significant solutions, as they shape the future]. PwC. URL: <https://ukraine.un.org/uk/110816> (accessed: 25.12.2021).
3. Fakty pro Nimechchynu [Facts about Germany] PwC. URL: <https://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/files/2020-11/compressed.pdf> (accessed: 05.01.2022).
4. Pro Trastovyy fond reahuvannya ta vidnovlennya COVID-19 – #RecoverBetterTogether [About the COVID-19 Response and Recovery Trust Fund – #RecoverBetterTogether]. PwC. URL: <https://www.un.org/ru/node/78411> (accessed: 10.01.2022).
5. Shcho take ACT-pryskoryuvach [What is the ACT-Accelerator]. PwC. URL: <https://www.who.int/initiatives/act-accelerator/about> (accessed: 10.01.2022).
6. Bryussel arkhiv novyn [Brussels news archive]. PwC. URL: https://ria.ru/location_Brussels/20200708/ (accessed: 11.01.2022).
7. Belov V. B. Krupneyshaya v poslevoennoy ystoryy konyunktturnaya prohramma pravytelstva FRH № 27, 2020 (№ 210) [Belov V.B. The largest in the postwar history of the conjunctural program of the German government № 27, 2020 (№ 210)]. PwC. URL: <http://instituteofeurope.ru/images/uploads/analitika/2020/an210.pdf> (accessed: 15.01.2022).
8. Stratehiya stiykoho rozvytku Hermanii [Germany's Sustainable Development Strategy]. PwC. URL: <https://www.bundesregierung.de/resource> (accessed: 15.01.2022).
9. Politika v oblasti razvitiya: strategiya Frantsii [Development policy: the strategy of France]. PwC. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/oficial-naya-pomosch-v-celyah-razvitiya/> (accessed: 17.01.2022).
10. Ofitsialnaya pomoshch v prilozheniyakh razvitiya [Official development assistance]. PwC. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/oficial-naya-pomosch-v-celyah-razvitiya/> (accessed: 17.01.2022).

11. Predstavleniye Zhan-Ivom Le Drianom otcheta o solidarnom razvitii i borbe s globalnym neravenstvom v Natsionalnoy assambleye (17 fevralya 2021g.) [Presentation by Jean-Yves Le Drian of the program bill on solidarity development and combating global inequality in the National Assembly (February 17, 2021)]. PwC. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/official-naya-pomosch-v-celyah-razvitiya/evenements/article> (accessed: 17.01.2022).
12. Vsemirnoye zdavookhraneniye – spustya god posle yego sozdaniya v ramkakh mekhanizma COVAX bylo postavleno 1 milliard doz vaksiny ot COVID-19 po vsemu miru [World Health – One year after its inception, 1 billion doses of COVID-19 vaccine have been delivered worldwide through COVAX 1 billion doses of COVID-19 vaccines delivered worldwide]. PwC. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/> (accessed: 20.01.2022).
13. Novaya tsel politiki Frantsii v oblasti razvitiya [New goal of French development policy]. PwC. URL: <https://www.diplomatie.gouv.fr/ru/politique-etrangere/> (accessed: 22.01.2022).

PROSPECTS FOR ACHIEVING SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS IN A PANDEMIC CONDITION: THE EXPERIENCE OF GERMANY AND FRANCE

Summary. The Sustainable Development Goals are a kind of call to action from all countries – poor, rich and middle-income. It aims to improve the well-being and protect our planet. States recognize that poverty eradication measures must be taken in parallel with efforts to increase economic growth and address a range of issues in the areas of education, health, social protection and employment, as well as the fight against climate change and the environment. However, the pandemic has a particularly severe impact on the poor around the world. COVID-19 is likely to put some 100 million people out of extreme poverty by 2020 alone, while the United Nations warns that in some regions poverty may rise to levels not seen in 30 years. The coronavirus pandemic has demonstrated that we must work together and give our fight against this crisis the impetus it needs to achieve its sustainable development goals. It is very important for countries to strive to maintain the direction of sustainable development even in the context of a global pandemic, for this it is necessary to adjust development strategies that will help all those affected by this crisis to recover effectively and move on to a course of further development. Even during large-scale domestic reforms, most low-income countries are unable to attract the amount of resources needed to finance these goals. They need strong and extraordinary support from the international community, including private and official donors and international financial institutions. As the second largest donor of official development cooperation and an active participant in the global partnership, Germany plays a decisive role in global development. Germany and France The 2030 Agenda is important as a compass for global change towards greater sustainability – in the economic, environmental and social dimensions and in the context of existing linkages. Economic systems and lifestyles must become more equitable, more sustainable and efficient, and discrimination must also be combated, not least by strengthening effective inclusive and democratic institutions, good governance and the rule of law. No country can overcome this crisis alone. Governments and companies need to share vaccines and technology to keep supplies going and distribution going faster. The best way to do this is COVAX, the global vaccine initiative. The coronavirus pandemic has clearly demonstrated that countries must act together, and Germany and France are examples of this, which provided the necessary impetus in the fight against the crisis to implement the sustainable development goals.

Key words: strategy, sustainable development, goals, pandemic, crisis, global problems, international partnership, cooperation.